

Kjærlighetens nådegave

Hanne Mathiassen er en aktiv kristen. Noe av det fineste hun vet er å kunne dele sine tanker og sin tro med andre gjennom diktene hun skriver

Hanne Mathiassen har alltid visst at hun var kristen, helt fra hun var liten. Hun er døpt og har stått konfirmant i Solum kirke, og oppsøker ofte Guds hus sammen med andre. Nå sogner hun til Venset i Skien, hvor hun leder kirkegruppen Simen – sammen med menigheten.

– Der er vi flere funksjonshemmede som er med. Det er fint å gå i kirken, det er trofaste mennesker der. Det er godt å knytte bånd med andre, sier Hanne.

– Jeg tror på Gud og Jesus. Gud har gitt meg livskraften og kjærligheten. Jeg takker for at jeg har Gud i meg og rundt meg, og for at han har gitt meg kjærligheten. Han er min beste venn. For oss mennesker med Down syndrom er det godt å ha Jesus og Gud. Vi opplever tillit, glede og lys.

Hanne er kjapp og konsis i replikken, og hun har et svært avklart forhold til sin tro og sin åndelighet. Hun vet hva det gir henne og kjenner at det gjør godt.

Hanne Mathiassen mottok i 2005 Livsvernprisen for sitt mot, engasjement og bidrag i debatten om menneskeverd for utviklingshemmede.

– Det er veldig fint å tro på livet og på alt Gud har skapt, som blomster og sommerfugler og vinden om sommeren.

– **Er sommeren den årstiden du er mest glad i?**

– Ja! Da fryder jeg meg over alt det gode sommeren gir.

Siden hun var 16 år har Hanne skrevet dikt, og her kommer ofte Guds kjærlighet inn i verselinjene. I 1996 ga hun ut diktboka "En bok om livet". Sammen med to andre musikalske utøvere opptre hun ofte, blant annet i kirker, og deler sine ord og tanker med andre.

– Konseptet mitt er at jeg leser diktene mine. Å opptre er det beste i livet! Da får jeg ut tankene mine og følelsene mine. Jeg takker Gud for at jeg får opptre, at menneskene får oppleve mine dikt og mine ord. Det er viktig for meg at andre mennesker får vite at jeg er et verdifullt menneske understreker Hanne.

Med rett til å leve ut de åndelige sider

For de fleste av oss er det en selvfølge at vi har mulighet til å gå til kirke om vi selv ønsker det. Vi er i stand til å uttrykke hva vi ønsker med våre ord, og vi har frihet til å gjøre det vi selv ønsker. For oss er der ingen uoverstigelige hindringer som skaper usikkerhet

Vi som har full frihet til å uttrykke vår tro, glemmer lett at ikke alle har de samme mulighetene. Flere har vansker med å forklare omgivelsene hva de ønsker, og trenger bistand for å finne ut av hva de vil. Andre igjen kan uttrykke hva de ønsker, men er avhengig av andres bistand for å kunne praktisere en tro eller et livssyn – alene eller i fellesskap med andre. Men felles for oss alle er at vi har del i en grunnleggende rettighet – vi har rett til selv å bestemme i forhold til livets åndelige sider.

Enhver som bor i Norge har en grunnlovsfestet rett til fri religionsutøvelse gjennom Grunnlovens paragraf 2. Alle har vi del i den samme rettighet. Dette gjelder selvsagt også dem som ikke kan uttrykke sine behov i ord.

Menneskerettigheten som ble en del av norsk lov i 1999 sier at: «*Enhver har rett til tanke-, samvittighets- og religionsfrihet. Denne rett omfatter frihet til å skifte religion eller tro, og frihet til alene eller sammen med andre, og offentlig eller privat, å gi uttrykk for sin religion eller tro gjennom undervisning, utøvelse, tilbedelse og ritualer.*» (FNs Menneskerettighetserklæring art. 18)

Tjenesteytere som har ansvar for å legge til rette hverdagen for en bruker, har derfor også et ansvar for å legge tilrette for at den enkelte får reell frihet til å leve ut sin tro eller sitt livssyn. Der den enkelte ikke selv kan uttrykke med ord hva en ønsker og mener, er det omgivelsenes ansvar å finne metoder og håndgrep som i størst mulig grad kan få fram den enkeltes selvbestemmelse. Her er det brukerens livssyn som er styrende. Den enkeltes ønsker på dette området må inn i årsplaner og dagsplaner. Disse planene må igjen være retningsgivende for ressurstilgang og turnusplaner både for hverdagene, helgene og høytidene.

Samtidig har også alle tros- og livssynssamfunn ansvar for å legge til rette for at alle som tilhører deres fellesskap, får en reell mulighet til deltakelse på egne premisser. Her vil det være nødvendig med et nært samarbeid og en god samhandling mellom tjenesteytere og ledere i de aktuelle tros- og livssynssamfunn.

Av spesialprest **Tor Ivar Torgauten** Borg bispedømme

Helseoppfølging

Nasjonalt kompetansemiljø skal utrede hvilke utfordringer vi står overfor for å gi gode helsetjenester til utviklingshemmede. Bakgrunnen for prosjektet er at utviklingshemmede kan ha behov for ekstra helsehjelp.

Flere utviklingshemmede har medfødte lidelser som gir ekstra behov for helsetjenester. Noen er også ekstra utsatte for å bli syke, og det kan være ekstra vanskelig å passe på å holde seg frisk. Mange utviklingshemmede synes det er vanskelig å forklare seg om sine plager. De som arbeider i helsetjenesten vet heller ikke alltid hva som skal til for å gi god nok hjelp. De mangler ofte kunnskap, både om spesielle lidelser og om hvordan vanlige lidelser kan oppdages.

Prosjektet skal gå fram til 1. juli 2007, og i løpet av perioden skal ca. 100 personer intervjues gjennom gruppeintervjuer. Både brukere, pårørende, fastleger, personell på helsestasjoner, i kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten skal intervjues.

– Vi ønsker å kartlegge dagens situasjon og finne ut hva som fungerer godt og hva som bør forbedres. Informasjonen som samles inn, skal danne grunnlag for utvikling av informasjonsmateriell for de involverte partene, forteller Bjørg Neset, prosjektleder og rådgiver ved NAKU.

Prosjektet skal bygge på andre utredninger, blant annet Pomona-prosjektet som pågår fram til 2008. Spørreundersøkelser i 14 europeiske land vil gi informasjon som skal danne grunnlag for helsepolitiske prioriteringer i forhold til utviklingshemmede i EU og Norge. NTNU, Institutt for sosialt arbeid, leder arbeidet med Pomona i Norge.

Vil du vite mer?

Gå inn på www.naku.no eller kontakt Bjørg Neset på e-post bjorg.neset@hist.no eller tlf. 994 19 923/73 55 93 79.